بسم الله الرحمن الرحیم

بررسی کالبد شناسی و جنین شناسی قلب در آیه چهارم سوره احزاب

*1رضا ماستری فراهانی

1گروه بیولوژی و علوم تشریحی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکي شهيد بهشتی،تهران،ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات : دکتررضا ماستری فراهانی،پست الکترونیک :

realmastery@hotmail.com

خلاصه

مقدمه- مطالعه قرآن مجید نشان می دهد که در راستای آیه های دینی و اخلاقی و عقیدتی ، آیه هایی در رابطه با علوم تجربی نیز وجود دارد که تفکر در مورد موضوعات آنها تو صیه شده است . استفاده از روش های علوم تجربی در تبین مبانی علمی و اعجاز های قرآن کریم، می تواند موجب تحکیم ایمان، بصیرت دینی،وحدت ملی و اتحاد اسلامی، گرددولذاهدف این مقاله بررسی مبانی جنین شناسی وکالبد شناسی آیه چهارم سوره احزاب (ماجعل الله لرجل من قلبین فی جوفه، هیچ انسانی دو قلب در سینه اش قرار داده نشده است)، می باشد.

روش و ابزار- این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی و گذشته نگر بوده ، ابتدا با استفاده از فرهنگ های معتبر عربی وفارسی معانی واژه های آیه مذکور مورد بررسی قرار گرفته و سپس با استفاده از کتب تفسیر و کتب پزشکی داده های لغوی، تفسیری و جنین شناسی قلب جمع بندی شده وموضوع مورد بحث و بررسی و مقایسه و تحلیل قرار گرفته ونتیجه گیری شده است.

نتایج - شان نزول آیه مذکور حاکی است که یکی از دشمنان پیامبر اسلام(ص) ادعا می کرد که درسینه اش دوقلب دارد (ذوالقلبین) ، آیه شریفه ادعای دو قلبی بودن را بطور مطلق مردود اعلام نموده است ، یافته های ناشی از بررسی منابع مذکور نشان می دهد که در آیه شریفه معنی قلب علاوه برعقل می تواند قلب صنوبری هم باشد زیرا قلب اولیه جنین انسان از جوش خوردن دو لوله مجزا بوجود می آید و رحم جنین نیز از دو لوله اولیه درست می شود،در کتب پزشکی نوشته شده که زنانی با دو رحم وجود دارند اما تا کنون هیچ گزارشی در مورد وجود دو قلب در انسان منتشر نشده است.

بحث نتیجه گیری - با وجود تشابه الگوی دولوله ایی در ایجاد قلب و رحم جنین ،بررسی منابع پزشکی نشان می دهد که گزارشات متعددی از وجود دو رحم درزنان وجود دارد،اما با وجود آماده بودن امکان بروز حالت دو قلبی ، تا کنون حتی یک مقاله مستند هم از وجود دو قلب در انسان منتشر نشده است زیرا این حالت با زندگی جنین مغایرت دارد ، با توجه به اینکه آیات قران مجید برای راهنمای بشر تا یوم القیامه می باشد این آیه علاوه بر رد ادعای یک ذوالقلبین یک واقعییت علمی مسلم را نیز بیان نموده که هیچ شک وتردیدی در آن نیست و همه متخصصان بدان اذعان دارند، توجه به این حقیقت علمی شگفت انگیزکه 1436سال قبل به پیامبر خاتم(ص) وحی شده است قلب هر انسان منصفی را به نور ایمان روشن می نماید تا خاضعانه و خاشعانه سجده شکردر پیشگاه خداوند قادر متعال بجای آورد.

کلمات کلیدی: قران، کابد شناسی، جنین شناسی،قلب .

Anatomical and Embryological study of the heart in Verse 4, Part 33 of the Holly Quran

*1Reza Mastery Farahani

1-Department of Biology and Anatomical Scences ,Medical School, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
*corresponding Author::realmastery@hotmail.com

Abstract:
Introduction - study of the holly Quran shows that, in line with the religious Verses, There are some Verses about experimental sciences, with respect to effect of such findings on strength of faith ,objectives of This paper is reviews Anatomy and Embryology of the Verse 4 Suras 33 :(God does not produce for any man two hearts).
Material and Methods -This is a retrospective , descriptive and analytic study.by Arabic-Persian dictionaries meaning of the words of the Verse has found, from the Quran Commentary ,interpretation of the Verse was grasped, then Anatomy and Embryology of heart extracted , and the finding was comprised.
Results- there was a man who Declaimed has two heart in his body and named himself two heart man(Zolqalbain),and for this reason he supposed that have superiority to the prophet Muhammad (PBUH) , the Verse Basically rejected the claim.
discussion and conclusion - comparison of the variations and embryological abnormalities of heart and uterus are significant, ,review shows there articles about women with tow womb ,but there is no documented Article about two heart abnormality in human ,because it is contradiction with continuation of vitality in Embryo , the Verse in 1436 years ago without Microscopy rejected 2 heart man clam, Every wisdom and fair-minded man By understanding this amazing scientific truth that descended to Heart of the prophet Muhammad (PBUH), become humbled ad submissive and his Head will bow down before God .
Key words: Quran, Medicine, Embryo, Anatomy.

مقدمه

اساس مستندات دین اسلام قران کریم وپیامبرگرامی اسلام و ائمه معصومین است ، بدیهی است که شالوده قرآن مبتنی بر مبانی اعتقادی و ایمانی، باشد، مطالعه قران کریم نشان می دهد که در راستای مطالب مذکور، در زمینه علوم تجربی نیز آیاتی وجود دارد که علاوه بر محققان مسلمان (1،2،3،4،5،6)مورد توجه اساتید غیر مسلمان (7،8)،نیزقرار گرفته است، در چند دهه اخیر با رویکرد جدید محققان به نقش دین و ایمان درزندگی فردی و اجتماعی انسان ، مجلات آکادمیک دین پژوهشی فراوانی منتشر می شود(9)،که طیف وسیعی از مسائل پزشکی-دینی در شامل می شود مانند :رابطه روح و علوم عصب شناسی(10)، تاثیرنقش مذهب درپیشگیری و تعدیل مصرف سیگار و الکل(11،12) اثر دین در مبارزه با عوارض سرطان(13) و میزان مرگ و میر(14)،تاثیردین بر درمان های طب سنتی(15).با توجه به تاکید مسئولین و تصمیم سازان علی کشوربر نقش پژوهش های قرانی بر سبک زندگی(16) و رویکرد جهانی دین پژوهی و تاثیرعمیق شناخت اعجاز های علوم پزشکی قران کریم درتقویت مبانی دینی، **اعتلای اخلاق، تحکیم ایمان، بصیرت دینی** ، وحدت ملی و اتحاد اسلامی، هدف این مقاله بررسی مبانی جنین شناسی وکالبد شناسی آیه چهارم سوره احزاب است.

روش و ابزار

این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی و گذشته نگر بوده و به روش مقایسه ای و مقابله ای انجام گردیده است، بدین ترتیب که ابتدا با استفاده از فرهنگ های معتبر مانند: دهخدا، معین، لسان العرب، معانی واژه های:جعل،رجل، قلب،قلبیین وجوف بدون هیچ دخل و تصرفی با رعایت اختصار آورده شده و همچنین تفسیر آیه مذکوراز کتب :المیزان، نمونه،نور میبدی، طبری، عینا منعکس گردیده ، ومطالب جنین شناسی و کالبد شناسی از کتابهای: گری، لانگمن و مور، گرد آوری گردید، و با الهام از روش تفسیر قران با قران کتاب المیزان، در این مقاله نیز از روش مقایسه جنین شناسی و کالبد شناسی یک عضو با عضو دیگر استفاده شد است ،زیرا در علم کالبد شناسی اضافه بودن یک عضو در یک انسان یا در مبحث تغیرات فردی و یا در بخش ناهنجاری ها جنینی بررسی می شود،مانند وجود سه یا چهار کلیه یا دورحم ، لذا امکان وجود دو قلب در در همین مقوله قرار می گیرد، بهترین گزینه جهت مقایسه امکان وجود دو قلب در یک انسان ، بررسی امکان وجود دو رحم می باشد،زیرا در دوران جنینی، قالب پیش ساز قلب و رحم مشابهت زیادی دارند وهردو از جوش خوردن دو لوله اولیه تشکیل می گردند که هریک راه تکامل ویژه خود را طی می کنند، بدیهی است که اعجازعلمی آیه مذکور در خصوص عدم امکان وجود دو قلب در انسان پس ازمقایسه جنین شناسی این دو عضو آشکارمی گردد .

لازم به ذکر است که دانشمندان علوم قرآنی اذعان دارند آیات قران مجید برای راهنمایی نوع بشر تا لحظه قیامت نازل شده است، ودرک محیط و مخاطبان آیات درشناخت معنای آن موثر است اما تأثیری در اصل و هدف متن آیات ندارد واگر چه خطاب آیات متوجه کسانی است که در زمان نزول می زیسته اند، اما آیات مربوطه تنها به ایشان اختصاص ندارد، بلکه آنها افرادی بوده اند که حیاتشان با ایام نزول آیات مصادف بوده است و پژوهشگران امروز می توانند با در درک شرایط و موقعیت های نزول قرآن، به فهم جامعی از آیات قرآن کریم دست یابند،لذا باید گفت که مخاطب اولیه قرآن حضرت رسول(ص)می باشد و در درجه دوم عموم مردم اند که در پی دستیابی به هدایت می باشند(17)،البته محققان مباحث علوم پزشکی قران معتقد اند که پژوهش های بین رشته ایی هرگز کامل نیست وبسیاری از رازهای پزشکی قران همچنان مبهم باقی مانده است،از سوی دیگر، داده های پزشکی نیز در حال تغییر و تکامل است،بنابر این،

برداشت از آیات قرآنی و تطبیق آن بر داده های علمی نباید به عنوان یك گزاره تغییرناپذیر تلقی گردد(18).

یافته ها

الف - یافته های لغوی :در این بخش معانی کلمات عینا از کتب مربوطه بدون هیچ دخل و تصرفی نقل می شود.

جعل:ساختن،دیگرگون کردن،آفریدن،ایجاد شیئی از شیئی و تکوین آن(19).

رجل:مقابل زن،مرد مقابل زن،(20).

رَجُل:الرَّجُل: المعروف الذكرُ من نوع الإِنسان خلاف المرأَة(مرد شناخته شده از نوع انسان به جز زنان)، (21).

جَوْفُ الإِنسان: بطنه، المعروف. ابن سيده: الجَوْفُ باطِنُ البَطْنِ، والجَوْفُ ما انْطَبَقَتْ عليه الكَتِفان والعَضُدان والأَضْلاعُ والصُّقْلانِ، وجمعها أَجوافٌ،(درون انسان:شکم انسان (که) معروف است،ابن سیده: جوف درون شکم (است)،و جوف برابر است با دوش ها و بازوان و دنده ها و پهلو های(انسان)، جمع آن اجواف است (22).

قلب:دل یا اخص آن(منتهی الارب)اقرب الموارد، و آن عضوی است صنوبری شکل و در طرف چپ سینه قراردارد و در باطن آن تجویفی است،جاییست مجوف و دارای خون سیاه ، لطیفه روحانی که عبارت است از حقیقت انسان و حکیم انرا نفس ناطقه می نامند و روح، باطن آن، و نفس حیوانی ،مرکب آن است و همین قلب است که ادراک و علم دارد(23).

قلب :القلب،الفواد= قلب،دل(24) .

قلبین:تثنیه قلب درحالتنصبی وجری، رجوع شود به لغت ذوالقلبین(25) .

ذوالقلبین:لقب جیمل بن معمربن حبیب بن عبداللّٰه فهری ، مكني به ابی معمر،فیه نزلت: ماجعل‌الله لرجل من قلبیین فی جوفه، وی معاصر{حضرت}رسول اکرم (ص) و از مشرکین قریش است، او حافظه قوی داشت و چیزها نیکو بیاد گرفتی و از این رو قریش گفتندی او را دو دل است که این همه چیز بیاد تواند داشت،و او خود هم چنین مي گفت که مرا دو دل باشد،و هر ماه یکی از آن دو را بکار برم و در دلاوری و شجاعت و عقل از{حضرت}محمد(صلوات اللّٰه علیه و سلم) برتر باشم،و ببعض روایات آیه{مذکور}در باره او نازل گردید، تا به روز غزوه بدرآنگاه که مشرکین هزیمت شدند او نیز با دهشت و اضطرابی تمام یک تای نعلین بر پای و تائی دیگر بدست مي گریخت و ابوجهل در این وقت بدو رسید و پرسید چه روی داده است گفت قوم بگریختند،{ابوجهل} گفت چرا این نعل بر پای و دیگری در دست داري؟ گفت گمان میبردم که هر دو بپای کرده ام ، و از آنروز باز مردم بدانستند که گمان قریش ودعوی خود او بر باطل است.بعضی دگر گفتند کافران را چون از علم و حفظ {حضرت} رسول{اکرم(ص)} عجب آمد گفتند همانا{حضرت}محمد(ص)دو دل دارد،خدای تعالی این آیت فرستاد برای ایشان،{بعضی دیگر}گفتند این مثلی است که خدای تعالی زد برای مظاهران ... و متبنیان،(26).

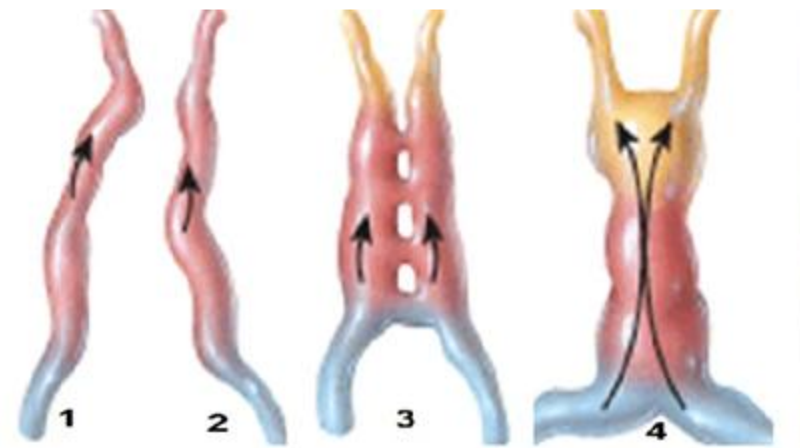
قلب در تفاسیر: دراین بخش نیزنظر مفسران درمورد قلب عینا از کتب مربوطه بدون هیچ دخل و تصرفی منتقل می گردد.

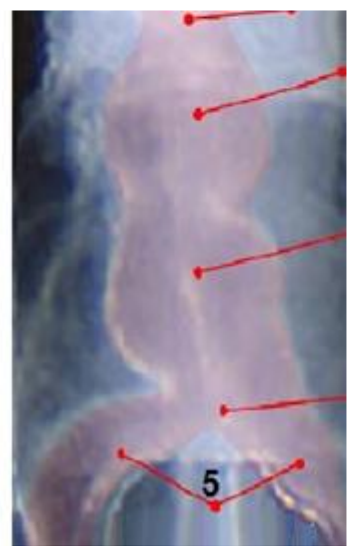
در کتاب خلاصه تفسیر قرآن کریم در مورد معانی مختلف قلب نوشته شده است که: ان فی ذلک لذکری لمن کان له قلب ، آیه سی و هفت سوره (ق)، تذکری است برای هر کس که قلب دارد ، و

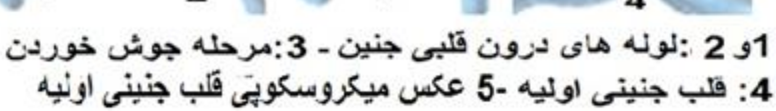
تفسیرنموده:آنان که دارای عقل اند می توانند مستقلا حق را تشخیص دهند ،(27).وبلغت القلوب الحناجر ،آیه ده، سوره احزاب، که تفسیرنموده: و جانها به گلوگاه ها رسید ، (یعنی): و جانهاا به لب رسید ،(همان26ص 1078).فی قلوب الذین کفرو الرعب ،آیه دوازده سوره انفال،: در دل کافران وحشت خواهم افکند، وتفسیرنموده که قلب مرکز احساسات است،(همان26 ص463).
در کتاب مذکور آمده است که :ماجعل‌الله لرجل من قلبین فی جوفه ،آیه چهار سوره احزاب،: خدا برای هیچ مردی در درونش دو دل ننهاده است، وتفسیر نموده که:اطاعت خدا و اطاعت کفار با هم متناقض هستند و در یک قلب جا نمی گیرند و چون انسان دو قلب ندارد لذا دروجود او توحید و شرک با هم جمع نمی شود بنا بر این شخصیت انسان یک شخصیت واحد و خط فکری او نیز واحد است (همان 26ص 1076) .
در کتاب تفسیر میبدی درمورد این ایه چنین نوشته شده است: هیچ مرد را دو دل در درون او نیافرید،و صدرآیت اشارت است به مرد کافری که می گفت من در سینه دوقلب دارم و از(حضرت) محمد(ص) برتر و خردمند ترم ،(28).
درکتاب نسیم حیات تفسیر قرآن کریم نوشته شده است :ماجعل‌الله لرجل من قلبین فی جوفه ،آیه چهار سوره احزاب،:خداوند برای هیچ کس دو قلب در درونش قرار نداده است ،شان نزول:گفته اند در زمان جاهلیت مردی به نام جمیل بن معمر دارای حافظه قوی بود و ادعا می کرد که در جوف من دو قلب است که با هر یک از آنها بهتر از {حضرت} محمد{ص}می فهمم، لذا مشرکان او را ذوالقلبین می نامیدند، مفهوم دیگر دو قلب آن است که در یک قلب یک محبت بیشتر نمی گنجد، یک قلب و یک ایمان، محبت به معبود های متعدد و دو گانگی در وابستگی ها با قلب واحد نمی سازد،انسان به حکم این که یک قلب بیشتر ندارد باید دارای یک کانون عاطفی و تسلیم در برابر یک خدا باشد،{نقل از مجع البیان جلد8 ، ص335}،(29).
در کتاب تفسیر قرآن مجید نوشته شده است که: ماجعل الله لرجل من قلبین فی جوفه)،آیه4 سوره احزاب، :خدا برای هیچ مردی دو دل در درونش قرار نداده است، وتفسیر نموده که:هر انسانی یک قلب(یک عقل و یک شخصیت) دارد(پس شرک و نفاق مخالف طبیعت انسان است)،خلوت دل نیست جای صحبت اغیار- دیو چو بیرون رود فرشته در آید(حافظ)، (30) .
با توجه به موارد مذکور در مورد کلمه قلب مشاهده می شود که علاوه بر معانی ذکر شده، قلب می تواند به معنی دل وقلب صنوبری هم باشد و رجل دراین آیه به معنی مرد، کس و انسان است .

ب- یافته های پزشکی

درکتاب کالبد شناسی گری نوشته شده است که: در هفته سوم زندگی درون رحمی جنین، دو لوله تو خالی درست می شود که لوله های درون قلبی نامیده می شوند، در اثر چین خوردگی طرفی جنین، لوله های درون قلبی راست و چپ به تدریج به خط وسط نزدیک شده و به یکدیگر جوش خورده و تبدیل به یک لوله می شوند(رجوع به شکل) که قلب اولیه جنین را تشکیل داده و خون وریدی و شریانی جنین را به گردش می آورد (31). در کتاب جنین شناسی لاگمن نیزنوشته شده است که: قلب اولیه جنین از جوش خوردن دولوله قلبی اولیه بوجود می آید(32). همچنین در منابع ذکر شده آمده است که در سمت راست و چپ خط وسط بدن جنین دختر لوله هایی بوجود می آید که آنها را مجاری جنب کلیه ثانویه می نامند ، بخش سری این لوله ها تبدیل به لوله های رحمی و بخش دمی آنها رحم را درست می کنند ،(همان31 ص207) .

1و 2 :لوله های درون قلبی جنین - 3:مرحله جوش خوردن
4: قلب جنینی اولیه -5 عکس میکروسکوپی قلب جنینی اولیه

بحث

در واژه نامه های معتبر پزشکی چنین است**:**تفاوت های فردی عبارت است از تفاوت ویژگی های یک فرد با نمونه افراد طبیعی گروه مربوطه(33)، وهر گونه انحراف مشخص از وضعییت استاندارد را ناهنجاری می نامند،(همان 33ص93) ، احتمال بروز تفاوت های فردی هر عضوی وابسته به اهمییت نقش آن درادامه حیات جنین است ،مثلااحتمال و امکان بروزحالت کم و زیاد بودن یک انگشت در دست یا پا وجود دراد و دیده می شود زیرا این حالت منافاتی با حیات انسان ندارد اما احتمال فقدان یا دوتا بودن قلب در جنین معادل صفر است زیرا فقدان آن برابر مرگ و بروز آ جنین است، به همین دلیل تاکنون هیچ نوع گزارشی در این مورد منتشر نشده است به همین جهت است که محققین علوم پزشکی تغیرات فردی معنی دار در قلب و عروق را جزو مهم ترین ملاحظات پژوهشی های جنین شناسی قرارمی دهند (34)، از طرفی با توجه به متقارن بودن بدن انسان ، بیشتراندامها مثل دست و پا ذوج هستند اما ممکن است به دلایل مختلف یکی ازاین اندامها ی ذوج درجنین ساخته نشود،مثلا انسانی بطور مادر زادی فقط یک کلیه داشته باشد ،و برعکس امکان دارد که در یک یا دو طرف بدن دوعضو تشکیل شود مثلاافرادی وجود دارند که در هرطرف دو کلیه دارند(جمعا چهار کلیه)،(35،36). بررسی منابع نشان می دهد که ناهنجاری های مادر زادی قلب فقط در شش دهم درصد نوزادان وجود دارد(همان منبع34 مبحث قلب)، اما هیچ گونه اشاره ایی به وجود دو قلب در انسان زنده نشده است اما گزارشات متعددی از فقدان رحم و یا رحم دو قلو(38،37) وجود دارد .

اگر چه هیچ گزارش مستندی در باره وجود دو قلب دربک انسان منتشر نشده است، اما حالت برعکس آن یعنی وجود یک قلب در یک جفت دو قلوی پسر به هم چسبده مرده بدنیا آمده گزارش شده است(39)،همچنین در سال 2009 گروهی از متخصصان علوم پزشکی مسلمان و مسیحی آمریکا از منظر قران و حدیث به بررسی قلب و دستگاه گردش خون پرداختند،و در گزارش آنها هیچ اشاره ای به امکان وجود دوقلب در یک انسان نشده است(40) و این سوال همچنان باقی است که با وجود امکان تکامل مجزای دولوله درون قلبی اولیه جنین، چرا تاکنون هیچ انسانی با دو قلب به دنیا نیامده است ؟ شاید بتوان گفت با وجود فراهم بودن زمینه فعل، چون مشیت الهی

بر آن تعلق نگرفته است(ما جعل الله) انجام آن میسر نمی گردد، لذا انسان باید در همه امور مشیت الهی را در نظر داشته باشد .

نتیجه گیری

با وجود یکسان بودن الگوی تکامل جنینی با ساختار دولوله ایی در ایجاد قلب و رحم ،بررسی ها نشان می دهد که گزارشاتی از وجود دو رحم در بدن یک انسان وجود دارد ، اما تا کنون حتی یک گزارش از وجود دو قلب در انسان منتشر نشده است ،این مطلب یکی از اسرار جنین شناسی انسان و حاکی از صلابت و استحکام کلام الهی است که در آیه شریقه با اطمینان کامل و بطور صریح اشاره شده است که: در سینه هیچ انسانی دو قلب آفریده نشده است،هر انسان منصفی با درک این حقیقت علمی شگفت انگیزکه هزارو چهارصدسی و شش سال قبل به پیامبر خاتم(ص) وحی شده است خاضعانه و خاشعانه سجده شکردر پیشگاه خداوند قادر متعال بجا می آورد. امید است صاحب نظران عالیقدر،فضلا و اساتید معظم نویسندگان را از راهنمایی و ارشادات خویش بهره مند نمایند .

References

1-Feryad Hussain, Heart-talk: Considering the Role of the Heart in Therapy as Evidenced in the Quran and Medical Research, J Relig Health ,Springer, Published online15 December 2011.

2-Harun Yahya , the Creation of the Universe ,Al-Attique Publishers Inc. Canada 2000,ISBN : 1-894264-38-X.

3-Mastery Farahani Reza, scientific Miracle of Surat Al- Ahzab,verse 4 in the Holly Quran ,11th Iranian Gongress of Anatomical Sciences, AJUMS, 2014 Feb19-21,Ahvaz, Iran.

4- Mastery Farahani Reza, study of Anatomical points of Surat -Al Inshirah And comparison to anatomophysiological basis on new medical references,(GP Dissertation),SBMU,2014,(Text in Persian).

5- Mastery Farahani Reza ,Study of Anatomical and Embryological basis of the Holly Quran and comparison with the medical books of nowadays, ,(GP Dissertation),SBMU,2014,(Text in Persian).

6-Mastery Farahani Reza, Abdoljabbary Mortteza,Ghadiyani Mohammad Hassan ,scientific luster of the Holly Quran Miracle from Verse 4 ,Part 33, Academy of Medical Sciences Islamic Republic of Iran ,2nd Congress of National Spiritual Health,2014 December 3,4 ,Tehran ,Iran.

7-Muarice Bucaielle English translation of the Quran and science , downloaded from www.archive.org. feb1,2012.

8- Keith Moore , the developing human :clinically oriented embryology fourth ed.,Saunders (W.B.) Co Ltd,1988.

9-Religious Studies Web Guide, Religious Studies Electronic Journals, This list is focussed on journals supporting academic research, Maintained by Saundra Lipton ,downloaded4/2/2013,(lipton@ucalgary.ca).

10- Alison J. Gray,Whatever happened to the soul? Some theological implications of neuroscience, Mental Health, Religion & Culture,Vol. 13, No. 6, September 2010, 637–648.

11 -Timberlake, D., Rhee, S., Haberstick , B., Hopfer, C. , Ehringer, M., Lessem, J., et al. (2006). The moderating effects of religiosity on the genetic and environmental determinants of smoking initiation. Nicotine &Tobacco Research, 8, 123–133.

12- Haber, J., & Jacob, T. Alcoholism risk moderation by a socio-religious dimension. Journal of Studies on Alchol and Drugs, (2007),68, 912-922.

13-Thune´-Boyle, I., Stygall, J., Keshtgar, M., & Newman, S. (2006). Do religious/spiritual coping strategies affect illness adjustment in patients with cancer? A systematic review of the literature. Social Science and Medicine, 63, 151–164.

14-Chida, Y. , Steptoe, A., & Powell, L. (2009). Religiosity /spirituality and mortality. A systematic quantitative review. Psychotherapy and Psychosomatics, 78, 81-90.

15-Christina Gundgaard Pedersen ,Søren Christensen,Anders Bonde Jensen, Robert Zachariae , 2012,In God and CAM We Trust, Nationwide Cohort of Women Treated for Early Breast Cancer, J Relig. Health , DOI 10.1007/s10943-012-9569-x.

16- Islamc Lif style, http://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid=2633,downloaded 2015/11/01.

17- Marzea Rostamian - Seyyed Kazem Tabatabaea , Comparative study of extra-textual situation according to Firth, Haimes,lusis with hali contex, Interdisciplinary Quranic Studies journal Of Iranian Students, Quranic Organization, Vol.2,No.1 ,Jan-June 2012. 53-64.

18- Gholam Reza Nourmohamamdi, Development of embryo from Quran's perspective, Interdisciplinary Quranic Studies Journal of Iranian Students' Quranic Organization, Vol. 2, No. 1, April-June 2009 , 5-16.

19-Dehkhoda AliAkbar, Loghat Nameh Dehkhoda,University of Tehran Press,first print from new course ,volume 5,1995,P6835.word:jaal, ,(Text in Persian).

20-Dehkhoda AliAkbar, Loghat Nameh Dehkhoda,University of Tehran Press,first print from new course ,volume 7,1995,P10508.word:rajol, ,(Text in Persian).

21-Mohammad Abdolwahab Amin,Alabidi Mohammad alsadegh,Lisan Alarab,Part5,Third Print,Beirut,1999,P154,the word:rajol,(Text in Arabic).

22-Mohammad Abdolwahab Amin,Alabidi Mohammad alsadegh,Lisan Alarab,Part5,Third Print,Beirut,1999,P421,the word:joof, ,(Text in Arabic).

23- Dehkhoda AliAkbar, Loghat Nameh Dehkhoda,University of Tehran Press,first print from new course ,volume 11,1995,P15585.word:Qalb, ,(Text in Persian).

24-Mohammad Abdolwahab Amin,Alabidi Mohammad alsadegh,Lisan Alarab,Part5,Third Print,Beirut,1999,P271,the word: Qalb,(Text in Arabic)

25- Dehkhoda AliAkbar, Loghat Nameh Dehkhoda,University of Tehran Press,first print from new course ,volume 11,1995,P15587.word:Qalbin, ,(Text in Persian).

26-Dehkhoda AliAkbar, Loghat Nameh Dehkhoda,University of Tehran Press,first print from new course ,volume 7,1995,P10185.word: Zolqalbin, (Text in Persian).

27-Poorysef Abbas, Abstract of Interpretation of Holy Quran,(Almizan,Nemoneh),Publisher Shahed,10 Edition,2010,p1337,Tehran,Iran.

28-Meibodi Imam Ahmad,litaratual and spritual Interpretation of Holy Quran in Persian,from,second edition,volume 2, publisher Eqbal,1992,P245, ,(Text in Persian).

29-Bahrampoor Abolfazl,Blow of life of Interpretation of Holy Quran,Part21,third Edition,2011,publisher Avay Quran,P236, ,(Text in Persian).

30-Rezaeyh Isfahani Mohammadali, Interpretation of Holy Quran, Institute of Quranic researches of Almahdi,(aj),first edition,publisher Nsimehayat,2012,P835, ,(Text in Persian).

31- Editor in chife Susan Standring,Gray's Anatomy, 39th edition,Elsevier churhil livingstone,Elsevier Ltd 2005 London ,p1029.

32-T. W. Sadler,Twin Bridges, Montana,Langman's Medical Embryology,12th ed.2012 ,chapter13,Cardiovascular System, Walterskulwer,Philadelphia, P164.

33-Editor-in-chief, Lesli Brainerd, Dorland's illustrated Medical Dictionary,23ed..W.B. Saunders company, Philadelphia,1957,P1511variation.

34-Ronald A. Bergman, Adel K. Afifi, Ryosuke Miyauchi Anatomy Atlases**,** Illustrated Encyclopedia of Human Anatomic Variation: Opus II: Cardiovascular System, introduction, dowoloaded 3/31/2013, www.anatomyatlases.org.

35-A. Oto, Ü. Kerimoglu, S. Eskiçorapçı, T. Hazırolan, S. Tekgül, Bilateral supernumerary kidney : Imaging, JBR–BTR, 2002,85: 300-303.

36-Hekmat Hosin,Mastery Farahani Reza,Fadaei Fatemeh,Norozian Mohsen,Anatomy of Trunk,publisher NasherJahad1995,first print,P343.

37- Tasnim Tahir, Mullerian duct anomalies: peresentation and reproductive outcome, Professional Med J,Dec2010,17(4):P676 .

38-Elyan A,Saeed M Mullerian duct anomalies:cilincal concepts, ASJOG.Volume 1, January,2004 ,P11, www.asjog.org.

39-Kar Asaranti, Mohanty Pranati,1Kar Tushar, Behera Jagadish, Behera Susmita, and Nayak Amarendra, Autopsy Findings in Conjoined Twin with Single Heart and Single Liver, Hindawi Publishing Corporation, Case Reports in Pathology, Volume 2012, Article, ID 129323, 3 pages.

40-Marios Loukas , Yousuf Saad , R. Shane Tubbs , Mohamadali M. Shoja , The heart and cardiovascular system in the Qur'an and Hadeeth, International Journal of Cardiology, Published by Elsevier Ireland Ltd,2009-IJCA12055, doi:10.1016/j.ijcard.2009.05.011 .